

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15002086	CEIP Plurilingüe de Ponte do Porto	Camariñas	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Lingua castelá e literatura	6º Pri.	4	140

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	8
4.1. Concrecións metodolóxicas	29
4.2. Materiais e recursos didácticos	30
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	31
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	31
6. Medidas de atención á diversidade	32
7.1. Concreción dos elementos transversais	32
7.2. Actividades complementarias	33
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	34
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	34
9. Outros apartados	35

1. Introducción

El papel que el área de Lengua Castellana y Literatura juega en el conjunto del currículo parte directamente del valor que la Competencia Comunicativa tiene en todas las áreas, materias y ámbitos, y de su relación con resto de las competencias clave.

Algunas funciones esenciales del lenguaje en el proceso de desarrollo de las personas son:

- Desde el punto de vista social, es el vehículo y el soporte para la comunicación en todos los ámbitos de la vida.
- Desde el punto de vista del desarrollo académico, es un instrumento para la adquisición de los aprendizajes y para la reflexión sobre los procesos que rigen dicha adquisición.
- Desde un punto de vista personal y afectivo, el lenguaje permite a las personas conocer su entorno, imaginar realidades diferentes, desarrollar su creatividad y entender, procesar y expresar los propios sentimientos y emociones.

Obtener un conocimiento adecuado del lenguaje, mejorar las capacidades comunicativas en diferentes contextos y adquirir las habilidades que permiten utilizar el lenguaje como vehículo de comprensión de uno mismo y del entorno serían los fines que enfocan el tratamiento de esta área.

Partiendo de lo anterior el área de Lengua y Literatura Castellana pone el foco en los siguientes aspectos:

- El enfoque comunicativo, que ofrece contextos muy diferentes para la puesta en práctica de los aprendizajes.
- La motivación para utilizar la lengua con progresiva corrección y ponerla al servicio de las propias necesidades e intereses.
- La implicación del alumnado en su propio proceso de aprendizaje.
- La apertura de los aprendizajes al entorno con el objetivo de que sean significativos y operativos.

En definitiva, el estudio de la lengua es nuclear en el proceso de enseñanza y su conocimiento es esencial para obtener los aprendizajes propios de las diferentes áreas y para avanzar en la adquisición de las competencias clave.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Recoñecer a diversidade lingüística do mundo a partir da identificación das linguas do alumnado e a realidade plurilingüe e multicultural de España para favorecer a reflexión interlingüística, para identificar e rexeitar estereotipos e prexuízos lingüísticos, e para valorar a devandita diversidade como fonte de riqueza cultural.	1-5	2-3				1-2		1-3
OBX2 - Comprender e interpretar textos orais e multimodais identificando o sentido xeral e a información máis relevante, e valorando con axuda aspectos formais e de contido básicos para construír coñecemento e responder a diferentes necesidades comunicativas.	2	2	1	3	3	3		
OBX3 - Producir textos orais e multimodais con coherencia, claridade e rexistro adecuados para expresar ideas, sentimentos e conceptos; construír coñecemento; establecer vínculos persoais; e participar con autonomía e unha actitude cooperativa e empática en interaccións orais variadas.	1-3-5	2	1	2-3		2	1	

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX4 - Comprender e interpretar textos escritos e multimodais, recoñecendo o sentido global, as ideas principais e a información explícita e implícita, e realizando con axuda reflexións elementais sobre aspectos formais e de contido, para adquirir e construír coñecemento e para responder a necesidades e intereses comunicativos diversos.	2-3-5	2	1	1	4-5			
OBX5 - Producir textos escritos e multimodais, con corrección gramatical e ortográfica básicas, seriando correctamente os contidos e aplicando estratexias elementais de planificación, textualización, redacción, revisión e edición para construír coñecemento e para dar resposta a demandas comunicativas concretas.	1-3-5		1	2-3	5	2		
OBX6 - Buscar, seleccionar e contrastar información procedente de dúas ou máis fontes, de forma planificada e co debido acompañamento, avaliando a súa fiabilidade e recoñecendo algúns riscos de manipulación e desinformación, para transformala en coñecemento e para comunicala de maneira creativa, adoptando un punto de vista persoal e respectuoso coa propiedade intelectual.	3			1-2-3-4	5	2	3	
OBX7 - Ler de maneira autónoma obras diversas seleccionadas atendendo aos seus gustos e intereses, compartindo as experiencias de lectura, para iniciar a construción da identidade lectora, para fomentar o gusto pola lectura como fonte de pracer e para gozar da súa dimensión social.	1-4			3	1			1-2-3
OBX8 - Ler, interpretar e analizar, de maneira acompañada, obras ou fragmentos literarios adecuados ao seu desenvolvemento, establecendo relacións entre eles e identificando o xénero literario e as súas convencións fundamentais, para iniciarse no recoñecemento da literatura como manifestación artística e fonte de pracer, coñecemento e inspiración para crear textos de intención literaria.	1-2-4							1-2-3-4
OBX9 - Reflexionar de forma guiada sobre a linguaxe a partir de procesos de produción e comprensión de textos en contextos significativos, utilizando a terminoloxía elemental adecuada para iniciarse no desenvolvemento da conciencia lingüística e para mellorar as destrezas de produción e comprensión oral e escrita.	1-2	2	1-2		5			

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX10 - Pór as propias prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática utilizando unha linguaxe non discriminatoria e detectando e rexeitando os abusos de poder a través da palabra para favorecer un uso non só eficaz senón tamén ético da linguaxe.	1-5	3		3	3	1-2-3		

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	LA UNIÓN HACE LA FUERZA!	En esta primera unidad del curso se propone reflexionar sobre cuando dos o más personas unen sus ideas y sus sentimientos, señalando que así es mucho más fácil hacer frente a situaciones problemáticas pues de esta manera nos sentimos respaldados y protegidos. Se incide en que de esa unión también pueden surgir dificultades que se solventarán a través del diálogo y la toma de acuerdos.	10	12	X		
2	¿PROTEGEMOS LOS BOSQUES?	La unidad comienza poniendo el acento en que los bosques son un tipo de ecosistema en el que coexisten multitud de animales y espacios verdes; sostienen la vida y ayudan a controlar el clima y las precipitaciones. Al inicio de la unidad, se plantea un diálogo grupal sobre este tema para que, en común, los estudiantes reflexionen sobre la importancia de tomar medidas para protegerlos y narrar experiencias propias que han vivido en ellos.	10	12	X		
3	¿TE ACUERDAS?	En esta unidad se reflexiona sobre que los recuerdos son hechos o situaciones que han ocurrido en el pasado y que, con el paso del tiempo, vuelven a nuestra memoria. Se señala que algunas maneras de transmitir esos recuerdos son a través de fotografías, historias narradas, expresiones orales, etc. A lo largo de esta unidad, vamos a poner en práctica estas formas de representación para evocar recuerdos	5	12	X		
4	¿QUÉ DICEN LOS ANIMALES?	En esta unidad se señala que los animales también se comunican entre ellos mediante señales visuales, olfativas, auditivas o	10	12	X		

UD	Título	Descripción	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
4	¿QUÉ DICEN LOS ANIMALES?	químicas para conseguir determinados objetivos. Se destaca que algunos de ellos también emiten mensajes a las personas para poder establecer un vínculo o expresar estados de ánimo. La comunicación animal va a ser tema central de esta unidad. Se analizarán aprendizajes de la lengua, como la exposición de un texto expositivo, la acentuación de frases interrogativas y exclamativas, los pronombres personales, las páginas web, etc.	10	12	X		
5	¿QUIÉN ES ARTISTA?	Esta unidad trata de analizar que los artistas son personas dotadas de la capacidad o habilidad necesarias para alguna de las bellas artes: danza, pintura, música, literatura, etc. En la unidad que nos ocupa, nuestro alumnado va a reflexionar sobre el trabajo y las cualidades de los artistas y, a su vez, va a ofrecer su opinión sobre sus gustos y preferencias en las distintas disciplinas artísticas.	10	12		X	
6	¿QUEDA AGUA?	En esta unidad se plantea la reflexión y el debate sobre que el agua es el líquido más abundante de la Tierra y es considerado el recurso natural más importante e indispensable para la vida. Se proponen medidas para su consumo responsable. A lo largo de esta unidad se va a transmitir este mensaje y a favorecer la reflexión de nuestro alumnado sobre este tema a partir de la realización de un debate en el aula, la interpretación de una publicación en un blog, el acceso a internet para investigar fuentes fiables, la redacción de un artículo de opinión argumentado, etc.	5	12		X	
7	¿NOS CUIDAMOS?	En esta unidad se plantea un debate inicial para que los alumnos y alumnas expresen sus opiniones sobre el tratamiento de la salud, la práctica de hábitos saludables, la necesidad de cuidarnos emocional y físicamente, etc. Se les propone la realización de una entrevista, cuidando su formato y su estructura, a un profesional de la salud que pueda informarnos sobre algún tema interesante. De forma paralela, van a conocer de primera mano los rasgos más representativos del género teatral distinguiendo entre las principales clases: las tragedias y las comedias.	10	12		X	
8	¿CÓMO NOS DIVERTIMOS?	En la presente unidad, nuestro alumnado va a comenzar reflexionando sobre las actividades de ocio que realizamos en nuestro tiempo libre y que nos permiten salir de la rutina, cargarnos de energía y reforzar las relaciones interpersonales,	10	12		X	

UD	Título	Descripción	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
8	¿CÓMO NOS DIVERTIMOS?	entre otros beneficios. Al inicio de la unidad, los alumnos y alumnas van a reflexionar sobre por qué las personas necesitan divertirse y a determinar sus propias formas de diversión comprándolas con algunas que existían antiguamente. En el desarrollo de la unidad, de forma transversal, se trabajarán los usos del lenguaje empleados en las instrucciones de juegos o actividades y su correcta comprensión para ponerlas en práctica. Para finalizar, el alumnado ha de redactar una crónica sobre un espectáculo al que le gustaría asistir en su tiempo libre.	10	12		X	
9	¡QUEREMOS APRENDER!	En esta unidad, se pretende transmitir la relevancia de aprender para poder desarrollarnos de manera óptima. Se incide en que tener motivación y saber aplicar nuestros conocimientos a la vida cotidiana son los dos factores más importantes para favorecer el aprendizaje de las curiosidades de la lengua. Nuestro alumnado va a conocer diversas formas de expresión y comunicación como los diarios y, a su vez, va a mejorar sus competencias vinculadas con la gramática, la ortografía y la literatura.	10	12			X
10	¿COMEMOS SANO?	En esta unidad van a reflexionar y debatir sobre una alimentación saludable. Al inicio de la unidad se propone la participación en un debate para que los alumnos y alumnas se expresen con seguridad y educación y reflexionen sobre los hábitos alimenticios. Se vinculará este tema con el de la publicidad y, particularmente, con la relevancia que poseen los textos y las imágenes para influenciar al público. Nuestro alumnado va a trabajar la expresión escrita a partir de la redacción de recetas y la elaboración de un libro de cocina sana, y también la comprensión de textos con la interpretación de etiquetas alimenticias.	10	12			X
11	¿CÓMO TE SUENA?	En esta unidad, partimos de la participación en un diálogo grupal en el que el alumnado va a reflexionar sobre que la música es una disciplina artística que posee un gran calado social, ya que está presente en multitud de situaciones cotidianas, y nos aporta numerosos beneficios, tanto al escucharla como al interpretarla. Estas cuestiones, entre otras, se considerarán en el debate inicial de la unidad para fomentar el pensamiento crítico de nuestro alumnado. De forma paralela, vamos a	5	10			X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
11	¿CÓMO TE SUENA?	trabajar la lectura y comprensión de los relatos mitológicos, y los estudiantes continuarán familiarizándose con la utilización de diversos recursos poéticos como la personificación, la hipérbole y el paralelismo, determinarán cuál es la vinculación entre la música y la poesía, y organizarán una yincana literaria sobre autores y autoras célebres.	5	10			X
12	¿ESTÁ ENFERMO EL MAR?	En esta última unidad del curso se pone el foco en el estado de nuestros mares y los animales que viven en ellos. Como actividad inicial, se propone la participación en un debate para que en común reflexionen y determinen medidas para evitar que los residuos y la contaminación lleguen al agua. Al finalizar la unidad, los estudiantes van a realizar un mural informativo sobre algún animal marino, añadiendo un texto y unas imágenes de interés. De forma paralela, se familiarizarán con los textos periodísticos y sus distintos géneros, valorando la importancia de contrastar su contenido para averiguar si son noticias falsas o fiables.	5	10			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	LA UNIÓN HACE LA FUERZA!	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais.	Comprende o sentido de textos orais e multimodais sinxelos.	PE	60
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Entende distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.		
CA3.3 - Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole, identificando palabras clave e anticipando hipóteses.	Emprega estratexias para a comprensión de textos de diversa índole, identificando palabras clave		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Desenvolver un proceso de investigación individual, sobre algún tema de interese, realizado de maneira autónoma, que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes, incluídas as dixitais, citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados.	Investiga de xeito individual, sobre algún tema de interese.		
CA5.9 - Coñecer os diferentes tipos de textos literarios da tradición oral establecendo diferenzas entre eles e o seu uso: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	Coñece os diferentes tipos de textos literarios da tradición oral.		
CA6.2 - Producir textos escritos e multimodais coherentes de relativa complexidade, en distintos soportes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, progresando no uso das normas gramaticais e ortográficas e mobilizando estratexias sinxelas, individuais ou grupais, de planificación, redacción, revisión e edición.	Realiza textos escritos coherentes e complexos en diferentes soportes.		
CA1.1 - Mostrar interese e respecto polas distintas linguas e variedades dialectais, incluídas as linguas de signos, identificando as características fundamentais das da súa contorna xeográfica, así como algúns trazos dos dialectos e linguas familiares do alumnado.	Demostra interese e respecto polas distintas linguas e variedades dialectais, incluídas as linguas de signos.		
CA2.2 - Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar, repreguntar, interpretar e un vocabulario adecuado ao nivel.	Aplica de xeito efectivo a linguaxe oral.		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global e a información relevante, e realizando inferencias de maneira acompañada a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura, superando a interpretación literal.	Le de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos.	TI	40
CA5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para comentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Le de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Relaciona aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Biografía lingüística persoal e mapa lingüístico da contorna xeográfica e cultural. - Contexto - Xéneros discursivos

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias para a adquisición de destrezas sobre xéneros discursivos propios do ámbito persoal, social e educativo. Contido e forma. Redes sociais e os seus riscos. - Contexto - Incidencia entre os compoñentes do feito comunicativo (situación, participantes, propósito comunicativo, canle, rexistro) na comunicación escrita. - Procesos: produción escrita - Elementos gráficos e paratextuais que faciliten a organización e comprensión do texto. - Estratexias para a procura de información en fontes documentais e dixitais no contorno familiar e social. - Lectura autónoma e comentada de obras ou fragmentos variados e diversos da literatura adecuados á súa idade e organizados en itinerarios lectores. - Recoñecemento e elaboración guiada de textos literarios en prosa ou en verso (contos, lendas, poemas, adiviñas, cancións e teatro), valorando o sentido estético e a creatividade. Distinción entre os diferentes subxéneros. Coñecemento de lendas galegas, españolas e doutros países. - Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas do seu ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada e progresar na súa aprendizaxe.

UD	Título da UD	Duración
2	¿PROTEGEMOS LOS BOSQUES?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais.	Entende o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas	PE	45
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	DEmostra que comprende distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal		
CA3.4 - Analizar, de maneira autónoma o contido e aspectos formais e non formais elementais de textos escritos e multimodais, valorando o seu contido, estrutura, calidade, fiabilidade e idoneidade en función do propósito de lectura.	Analiza o contido e aspectos formais e non formais elementais de textos escritos e multimodais, valorando o seu contido, estrutura, calidade.		
CA5.8 - Recoñecer e interpretar recursos da linguaxe literaria e a diferenza das principais convencións formais dos xéneros.	Recoñece e interpreta recursos da linguaxe literaria e a diferenza das principais convencións formais dos xéneros.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.3 - Establecer xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua de maneira progresivamente autónoma, formulando hipótese e buscando contraexemplos, a partir da observación, comparación e transformación de palabras, enunciados e textos, nun proceso de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.	Xeneraliza sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua de maneira progresivamente autónoma.		
CA1.2 - Detectar de forma autónoma e en contextos próximos prexuízos e estereotipos lingüísticos frecuentes, ofrecendo alternativas e valorando a pluralidade lingüística do mundo como unha fonte de riqueza cultural.	Valora a pluralidade lingüística do mundo como fonte de riqueza cultural.		
CA2.3 - Producir textos orais e multimodais de maneira autónoma, coherente e fluída, en contextos formais sinxelos e utilizando correctamente recursos verbais e non verbais básicos	Realiza textos orais e multimodais de maneira autónoma, coherente e fluída, en contextos formais sinxelos.		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global e a información relevante, e realizando inferencias de maneira acompañada a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura, superando a interpretación literal.	Le de xeito silencioso e en voz alta, identificando ideas principais.	TI	55
CA4.2 - Compartir os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal sobre algún tema de interese persoal ou ecosocial, realizado de maneira autónoma ofrecendo información extraída de distintas fontes, citándoas e recreándoas de maneira creativa.	Amosa os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal sobre algún tema de interese persoal		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para comentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Le de xeito autónomo textos variados do seu interese.		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Consigue acadar unha competencia comunicativa integrada.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Valoración da diversidade de linguas na nosa contorna e na nosa comunidade autónoma. - Xéneros discursivos - Elementos básicos de contido en textos orais (tema, fórmulas fixas, léxico, inferencias de información). - Xéneros discursivos - Estratexias para a adquisición de destrezas sobre xéneros discursivos propios do ámbito persoal, social e educativo. Contido e forma. Redes sociais e os seus riscos. - Procesos: produción escrita

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Produción de textos escritos e multimodais coherentes, en soporte físico ou dixital, con cohesión e adecuación textual mediante a selección, en cada situación comunicativa, do modelo discursivo que corresponda, usando as normas ortográficas axeitadas ao seu nivel e perfeccionándose na mobilización de estratexias individuais ou grupais de planificación, redacción, e revisión e autocorrección. - Valoración da propia produción escrita, así como a produción escrita dos compañeiros e compañeiras. - Estratexias de comparación, clasificación e valoración crítica da información. - Lectura autónoma e comentada de obras ou fragmentos variados e diversos da literatura adecuados á súa idade e organizados en itinerarios lectores. - Identificación de recursos literarios. - Modalidades oracionais en relación coa intención comunicativa.

UD	Título da UD	Duración
3	. ¿TE ACUERDAS?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Entende e gusta de ampliar vocabulario en diferentes textos.	PE	30
CA5.7 - Producir, de maneira autónoma, textos sinxelos individuais ou colectivos con intención literaria, reelaborando con creatividade os modelos dados, en distintos soportes e complementándoos con outras linguaxes artísticas.	Elabora textos sinxelos individuais ou colectivos con intención literaria		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Compara aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.		
CA6.4 - Revisar e mellorar os textos propios e alleos e emendar algúns problemas de comprensión lectora, de maneira progresivamente autónoma, a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e usando a terminoloxía básica adecuada.	Revisa e mellorara os textos propios e alleos e emendar algúns problemas de comprensión lectora.		
CA1.3 - Identificar as distintas linguas empregadas na súa contorna, valorando a diversidade cultural próxima.	Recoñece dferentes linguas da contorna.	TI	70
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais.	Comprende o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas.		
CA2.4 - Participar en interaccións orais espontáneas ou reguladas, incorporando estratexias sinxelas de escoita activa, de cortesía lingüística e de cooperación conversacional.	Forma parte de interaccións orais, escoitando de forma activa.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global e a información relevante, e realizando inferencias de maneira acompañada a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura, superando a interpretación literal.	Le de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global e a información relevante.		
CA3.5 - Adquirir a eficacia lectora mediante unha planificación sistemática de mellora e o gusto pola lectura.	Obtén eficacia lectora mediante unha planificación sistemática de mellora e o gusto pola lectura		
CA4.3 - Utilizar a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas do seu funcionamento.	Busca na biblioteca o arquivo determinado aplicando as normas de funcionamento da mesma.		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para comentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Le de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de identificación de prexuízos e estereotipos lingüísticos, ofrecendo alternativas para estes. - Xéneros discursivos - Utilización dun vocabulario adaptado ao nivel sobre diferentes temáticas para unha mellor comunicación oral en distintas situacións. - Procesos: comprensión oral - Utilización dos medios de comunicación social textuais e multimodais como forma de aprendizaxe a través da lingua: prensa, radio, Internet... - Xéneros discursivos - Intención comunicativa e claves da tipoloxía textual básica: narración, descrición, diálogo, exposición e argumentación. - Procesos: produción escrita - Uso de fontes documentais diversas, tanto en papel como dixitais, para mellorar a expresión escrita. - Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. - Identificación e valoración crítica das mensaxes e da información recollidas e transmitidas de distintas fontes e de distintos tipos de texto. - Lectura autónoma e comentada de obras ou fragmentos variados e diversos da literatura adecuados á súa idade e organizados en itinerarios lectores. - Creación de textos literarios de maneira libre e con progresiva complexidade (léxico, estruturas, sentido estético) e a partir da apropiación e explotación dos modelos dados. - Estratexias para a construción guiada de conclusións propias sobre o sistema lingüístico a través da observación, transformación de enunciados (substitución, inserción, supresión, cambio de orde, manipulación), formulación e comprobación de hipóteses e contrastes con outras linguas.

UD	Título da UD	Duración
4	¿QUÉ DICEN LOS ANIMALES?	12

Cráterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global e a información relevante, e realizando inferencias de maneira acompañada a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura, superando a interpretación literal.	- Le de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos.	PE	40
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Entende textos de diferentes temáticas.		
CA3.6 - Producir textos escritos e multimodais coherentes e adecuados de relativa complexidade, en distintos soportes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, progresando na aplicación das normas gramaticais e ortográficas básicas ao servizo da cohesión textual e mobilizando estratexias, individuais ou grupais, de planificación, textualización, revisión e edición.	Realiza textos escritos e multimodais coherentes e adecuados de relativa complexidade, en distintos soportes		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Compara aspectos básicos das diferentes linguas.		
CA6.5 - Mellorar os textos propios e alleos na súa comprensión mediante o uso autónomo de dicionarios impresos ou dixitais.	Mellora textos propios ou alleos de forma autónoma.		
CA1.4 - Recoñecer e rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e os abusos de poder a través da palabra identificados mediante a reflexión grupal sobre distintos aspectos, verbais e non verbais, que rexen a comunicación.	Rexeita os usos lingüísticos discriminatorios e os abusos de poder a través da palabra		
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais.	Comprende o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais.		
CA2.5 - Expresarse oralmente con coherencia para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións, cun vocabulario axeitado ao seu nivel, a partir de experiencias e interaccións orais.	Sabe expresarse de forma oral con coherencia.		
CA4.4 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable no uso das tecnoloxías dixitais da información e comunicación para a procura e tratamento da información de modo eficiente e responsable.	Adopta hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable no uso das tecnoloxías dixitais.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para comentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Le de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses,		
CA5.6 - escoitar e ler textos literarios adecuados á súa idade, que recollan diversidade de autores e autoras, relacionándoos en función dos temas e de aspectos elementais de cada xénero literario, e interpretándoos, valorándoos e relacionándoos con outras manifestacións artísticas ou culturais de maneira progresivamente autónoma.	Escoita e le textos literarios adecuados á súa idade, que recollan diversidade de autores e autoras		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A diversidade etnocultural e lingüística como riqueza e ferramenta de reflexión interlingüística. - Xéneros discursivos - Estratexias para a coherencia, cohesión e adecuación na produción e reprodución oral de textos. - Procesos: interacción oral - Participación activa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso coherente, ordenado e lóxico, e mobilizando a empatía na escoita e na expresión para transmitir necesidades, vivencias e emocións propias e alleas. - Xéneros discursivos - Elementos básicos de contido en textos escritos (tema, fórmulas fixas, léxico, inferencias de información) e forma (estrutura, formato, título, imaxes, tipografía). - Procesos: produción escrita - Aplicación das normas ortográficas e cohesión do texto na produción e corrección: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia básica e acentuación. - Estratexias de elaboración de contidos a partir de información obtida noutros textos coas convencións formais elementais. - Lectura autónoma e comentada de obras ou fragmentos variados e diversos da literatura adecuados á súa idade e organizados en itinerarios lectores. - Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados. - Estratexias para o establecemento de xeneralizacións sobre aspectos lingüísticos elementais, prestando especial atención ao valor expresivo dos determinantes e ás relacións fundamentais entre os esquemas semántico e sintáctico da oración simple, a partir de metalinguaxe específica elemental.

UD	Título da UD	Duración
5	¿QUIÉN ES ARTISTA?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Comprende distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	PE	30
CA3.7 - Elaborar textos escritos e multimodais coherentes, en distintos soportes, integrando recursos gráficos ou paratextuais que faciliten a comprensión do sentido global e da información relevante.	Realiza textos escritos e multimodais coherentes, en distintos soportes.		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Compara aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social.		
CA6.6 - Aplicar os coñecementos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía, para favorecer unha comunicación máis eficaz.	Aplica os coñecementos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía.		
CA1.5 - Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas e coa perspectiva de xénero.	Emprega unha linguaxe non discriminatoria coa perspectiva de xénero.	TI	70
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais.	Entende o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas		
CA2.6 - Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias doutras persoas.	Aprecia os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global e a información relevante, e realizando inferencias de maneira acompañada a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura, superando a interpretación literal.	Le de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global		
CA4.5 - Ler de maneira autónoma textos de diversas fontes, compartindo a experiencia da lectura, avanzando na construción da súa identidade lectora e participando en comunidades lectoras no ámbito escolar.	Le de maneira autónoma textos de diversas fontes, compartindo a experiencia da lectura.		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para comentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Le de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses.		
CA5.5 - Incorporar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar, valorando a súa diversidade.	Incorpora a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Estratexias de recoñecemento de abusos de poder e prácticas discriminatorias pola linguaxe, a través da reflexión

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - grupal. - Procesos: produción oral. - Audición, dramatización e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu intereses e gustos. - Xéneros discursivos - Estratexias elementais para a coherencia, cohesión e adecuación dos textos escritos. - Procesos: produción escrita - Estratexias elementais, individuais ou grupais, de planificación, redacción, revisión e edición de textos escritos e multimodais complexos, con distintos propósitos comunicativos. - Síntese e reelaboración de coñecementos de forma progresivamente autónoma e con apoio de modelos. - Lectura autónoma e comentada de obras ou fragmentos variados e diversos da literatura adecuados á súa idade e organizados en itinerarios lectores. - Relación entre as obras lidas e outras manifestacións artísticas e culturais. - Aproximación á lingua como sistema con distintos niveis: sons, letras, palabras, oracións e textos. Observación e comparación de unidades comunicativas básicas.

UD	Título da UD	Duración
6	¿QUEDA AGUA?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Comprende distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	PE	40
CA5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para comentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Le de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses.		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Compara aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social.		
CA6.7 - Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	Sistematiza a adquisición de vocabulario a través dos textos.		
CA1.4 - Recoñecer e rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e os abusos de poder a través da palabra identificados mediante a reflexión grupal sobre distintos aspectos, verbais e non verbais, que rexen a comunicación.	Rexeita os usos lingüísticos discriminatorios e os abusos de poder a través da palabra	TI	60

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais.	Comprende o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais.		
CA2.7 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e os abusos de poder a través da palabra identificados mediante a reflexión grupal acompañada sobre distintos aspectos, verbais e non verbais, que rexen a comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Rexeita os usos lingüísticos discriminatorios e os abusos de poder tendo en conta unha perspectiva de xénero.		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global e a información relevante, e realizando inferencias de maneira acompañada a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura, superando a interpretación literal.	Le de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos.		
CA3.8 - Utilizar as bibliotecas da aula e do centro e as virtuais, cada vez con máis autonomía, comprendendo como se organizan e colaborando no seu coidado. Interesarse por manter a biblioteca propia e persoal, ampliando os seus fondos físicos e virtuais.	Usa as bibliotecas da aula e do centro e as virtuais, cada vez con máis autonomía.		
CA4.4 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable no uso das tecnoloxías dixitais da información e comunicación para a procura e tratamento da información de modo eficiente e responsable.	Adopta hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable no uso das tecnoloxías dixitais da información e comunicación		
CA4.6 - Compartir oralmente a experiencia de lectura participando, de forma autónoma, en comunidades lectoras de ámbito escolar.	Leva a cabo oralmente a experiencia de lectura		
CA5.4 - Utilizar, con certa autonomía, as bibliotecas da aula, do centro e as virtuais, como escenario de actividades literarias compartidas.	Emprega con certa autonomía, as bibliotecas da aula, do centro e as virtuais.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas e coa perspectiva de xénero. - Procesos: interacción oral - Estratexias para a utilización da linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar, exposición de ideas. - Xéneros discursivos - Estratexias básicas para o coñecemento da estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía que favorecen unha comunicación máis eficaz. - Procesos: produción escrita - Elaboración de textos, con presentación coidada con intención comunicativa e creatividade.

Contidos

- Comunicación creativa do coñecemento, con recoñecemento da autoría e respecto pola propiedade intelectual.
- Lectura autónoma e comentada de obras ou fragmentos variados e diversos da literatura adecuados á súa idade e organizados en itinerarios lectores.
- Análise da relación entre os elementos básicos da obra literaria (tema, protagonista, personaxes, trama, escenario) e a construción do sentido da obra.
- Mecanismos de coherencia e cohesión elementais, con especial atención ás substitucións pronominais como mecanismo gramatical de referencia interna e á correlación temporal establecida mediante os distintos tempos verbais.

UD	Título da UD	Duración
7	¿NOS CUIDAMOS?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.8 - Mobilizar, coa planificación e acompañamento necesarios, estratexias básicas para a escoita activa, a comunicación asertiva e a deliberación argumentada, progresando na xestión dialogada de conflitos, propondo solucións creativas.	Planifica e acompaña estratexias básicas para a escoita activa.	PE	55
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Entende textos de diversas temáticas.		
CA3.9 - Acadar as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua escrita.	Ten destrezas usando a lingua escrita.		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Compara aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social.		
CA6.6 - Aplicar os coñecementos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía, para favorecer unha comunicación máis eficaz.	Emprega os coñecementos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía		
CA1.3 - Identificar as distintas linguas empregadas na súa contorna, valorando a diversidade cultural próxima.	Recoñece as distintas linguas empregadas na súa contorna.	TI	45
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais.	Entende o sentido de textos orais e multimodais sinxelos,		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global e a información relevante, e realizando inferencias de maneira acompañada a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura, superando a interpretación literal.	Le de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos,		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.3 - Utilizar a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas do seu funcionamento.	Emprega a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía,		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para comentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Le de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses.		
CA5.3 - Valorar os textos literarios en calquera lingua e a literatura en xeral como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal, utilizando a lectura como fonte de lecer, información e coñecemento cultural.	Valora a literatura como fonte de placer persoal.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de recoñecemento de abusos de poder e prácticas discriminatorias pola linguaxe, a través da reflexión grupal. - Procesos: interacción oral - Interacción oral adecuada en situacións de aula e en contextos formais pautados con respecto ás estratexias de cortesía lingüística. - Procesos: produción oral. - Construción, comunicación e valoración crítica de coñecemento mediante a produción relativamente autónoma de textos orais e multimodais. - Xéneros discursivos - Construción do pensamento crítico a través da lingua para evitar a discriminación. - Procesos: produción escrita - Utilización autónoma da biblioteca e os recursos dixitais da aula ou do centro. - Lectura autónoma e comentada de obras ou fragmentos variados e diversos da literatura adecuados á súa idade e organizados en itinerarios lectores. - Lectura expresiva, dramatización o interpretación de fragmentos atendendo aos procesos de comprensión e ao nivel de desenvolvemento. - Mecanismos léxicos elementais para adquisición de vocabulario a través da formación de palabras e enunciados.

UD	Título da UD	Duración
8	¿CÓMO NOS DIVERTIMOS?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Entende diferentes tipos de textos.	PE	55
CA3.10 - Construír, a través da linguaxe, un pensamento crítico para evitar discriminacións e prexuízos.	Elabora o seu pensamento crítico evitando discriminacións.		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para comentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Le de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses.		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Fai comparacións de aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social.		
CA6.5 - Mellorar os textos propios e alleos na súa comprensión mediante o uso autónomo de dicionarios impresos ou dixitais.	Elabora melloras para os seus textos ou os alleos de forma autónoma.		
CA1.2 - Detectar de forma autónoma e en contextos próximos prexuízos e estereotipos lingüísticos frecuentes, ofrecendo alternativas e valorando a pluralidade lingüística do mundo como unha fonte de riqueza cultural.	Identificar en contextos próximos prexuízos e estereotipos lingüísticos frecuentes.	TI	45
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais.	Comprende o sentido de textos orais e multimodais sinxelos.		
CA2.7 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e os abusos de poder a través da palabra identificados mediante a reflexión grupal acompañada sobre distintos aspectos, verbais e non verbais, que rexen a comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Rechaza os usos lingüísticos discriminatorios e os abusos de poder a través da palabra.		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global e a información relevante, e realizando inferencias de maneira acompañada a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura, superando a interpretación literal.	Le de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos.		
CA4.2 - Compartir os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal sobre algún tema de interese persoal ou ecosocial, realizado de maneira autónoma ofrecendo información extraída de distintas fontes, citándoas e recreándoas de maneira creativa.	Demostra os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal.		
CA5.2 - Compartir a experiencia de lectura, en soportes diversos, participando en comunidades lectoras do ámbito escolar e social.	Comparte a experiencia de lectura, en soportes diversos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A diversidade etnocultural e lingüística como riqueza e ferramenta de reflexión interlingüística. - Procesos: interacción oral - Estratexias de escoita activa, asertividade e proposta de solución creativa para a resolución dialogada de conflitos, utilizando unha linguaxe oral non discriminatoria, con propostas propias e tendo en conta a perspectiva de xénero. - Procesos: comprensión lectora - Estratexias para detectar usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica en textos escritos. - Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación de modo eficiente e responsable para elaborar e presentar as súas producións, adoptando hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable. - Lectura autónoma e comentada de obras ou fragmentos variados e diversos da literatura adecuados á súa idade e organizados en itinerarios lectores. - Funcionamento da biblioteca da aula ou do centro como escenario de actividades literarias compartidas e de experiencias de gozo de persoal. - Estratexias de revisión e modificación de textos para mellorar a súa comprensión a través do uso de recursos lingüísticos apropiados.

UD	Título da UD	Duración
9	¡QUEREMOS APRENDER!	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Mostrar interese e respecto polas distintas linguas e variedades dialectais, incluídas as linguas de signos, identificando as características fundamentais das da súa contorna xeográfica, así como algúns trazos dos dialectos e linguas familiares do alumnado.	Amosa interese e respecto polas distintas linguas e variedades dialectais,	PE	45
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Comprende distintos tipos de textos valorando.		
CA4.1 - Desenvolver un proceso de investigación individual, sobre algún tema de interese, realizado de maneira autónoma, que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes, incluídas as dixitais, citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados.	Investiga individualmente diversos temas de interese.		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Compara aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social.		
CA6.4 - Revisar e mellorar os textos propios e alleos e emendar algúns problemas de comprensión lectora, de maneira progresivamente autónoma, a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e usando a terminoloxía básica adecuada.	Revisa e mellora os textos propios e alleos e emendar algúns problemas de comprensión lectora		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais.	Entende o sentido de textos orais e multimodais sinxelos.	TI	55
CA2.6 - Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias doutras persoas.	Recoñece o valor os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe.		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global e a información relevante, e realizando inferencias de maneira acompañada a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura, superando a interpretación literal.	Le de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos.		
CA3.11 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e identificar os abusos de poder a través da palabra a partir da reflexión individual e grupal sobre os aspectos básicos, verbais e non verbais, da comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Rexeita os usos lingüísticos discriminatorios.		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para comentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Le de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses.		
CA5.3 - Valorar os textos literarios en calquera lingua e a literatura en xeral como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal, utilizando a lectura como fonte de lecer, información e coñecemento cultural.	Valora os textos literarios en calquera lingua e a literatura en xeral como vehículo de comunicación.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de identificación de prexuízos e estereotipos lingüísticos, ofrecendo alternativas para estes. - Contexto - Incidencia entre os compoñentes do feito comunicativo (situación, participantes, propósito comunicativo, canle, rexistro) na comunicación oral. - Procesos: comprensión oral - Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais. - Procesos: produción oral. - Elaboración de textos orais axeitados ao nivel, con utilización correcta dos elementos da prosodia e non verbais, empregando unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. - Procesos: comprensión lectora - Lectura compartida e expresiva con entoación e ritmo fluídos.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Uso das bibliotecas de aula, do centro e das virtuais, mostrando coñecementos da súa organización (catalogación, funcionamento), participación en actividades de corte literario e obtención de información e modelos para a súa produción escrita. Interese por manter a biblioteca propia e persoal, ampliando os seus fondos físicos e virtuais. - Estratexias para compartir experiencias de lectura que perfilen a identidade lectora. - Lectura autónoma e comentada de obras ou fragmentos variados e diversos da literatura adecuados á súa idade e organizados en itinerarios lectores. - Valoración dos textos literarios e da literatura en calquera lingua como vehículo de comunicación, como fonte de coñecemento da contorna, doutros mundos, tempos e culturas e como recurso de gozo persoal. - Estratexias elementais para o uso autónomo de dicionarios, en distintos soportes.

UD	Título da UD	Duración
10	¿COMEMOS SANO?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Comprende distintos tipos de textos.	PE	40
CA3.10 - Construír, a través da linguaxe, un pensamento crítico para evitar discriminacións e prexuízos.	Elabora a través da linguaxe, un pensamento crítico.		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para comentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Lede maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses.		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Compara aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social	TI	60
CA1.3 - Identificar as distintas linguas empregadas na súa contorna, valorando a diversidade cultural próxima.	Recoñece diferentes linguas na súa contorna.		
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais.	Entende o sentido de textos orais e multimodais sinxelos		
CA2.5 - Expresarse oralmente con coherencia para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións, cun vocabulario axeitado ao seu nivel, a partir de experiencias e interaccións orais.	Exprésase oralmente con coherencia para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global e a información relevante, e realizando inferencias de maneira acompañada a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura, superando a interpretación literal.	Le de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos.		
CA4.2 - Compartir os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal sobre algún tema de interese persoal ou ecosocial, realizado de maneira autónoma ofrecendo información extraída de distintas fontes, citándoas e recreándoas de maneira creativa.	Amosa os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal sobre algún tema de interese persoal.		
CA5.5 - Incorporar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar, valorando a súa diversidade.	Incorpora a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos		
CA6.3 - Establecer xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua de maneira progresivamente autónoma, formulando hipótese e buscando contraexemplos, a partir da observación, comparación e transformación de palabras, enunciados e textos, nun proceso de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.	Xeraliza sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua de maneira progresivamente autónoma.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Valoración da diversidade de linguas na nosa contorna e na nosa comunidade autónoma. - Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas e coa perspectiva de xénero. - Procesos: comprensión oral - Estratexias de identificación e interpretación do sentido global, da información relevante e da integración da información explícita e a realización de inferencias para superar o sentido literal de textos sociais orais e multimodais. - Procesos: comprensión lectora - Estratexias de identificación e valoración do sentido global do texto, de integración da información explícita e de realización de inferencias para superar o sentido literal de textos en fontes documentais diversas en procesos de comprensión e produción de textos escritos. - Uso da biblioteca para a lectura dos libros propostos, na procura de información e utilización desta como fonte de información e lecer. - Participación activa en comunidades lectoras a través da biblioteca escolar. - Lectura autónoma e comentada de obras ou fragmentos variados e diversos da literatura adecuados á súa idade e organizados en itinerarios lectores. - Interpretación autónoma e compartida de textos literarios a través de conversacións literarias, participando en comunidades lectoras do ámbito escolar e social. - Estratexias de observación e formulación de xeneralizacións sobre a acentuación.

UD	Título da UD	Duración
11	¿CÓMO TE SUENA?	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Detectar de forma autónoma e en contextos próximos prexuízos e estereotipos lingüísticos frecuentes, ofrecendo alternativas e valorando a pluralidade lingüística do mundo como unha fonte de riqueza cultural.	Localiza en contextos próximos prexuízos e estereotipos lingüísticos frecuentes.	PE	50
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Entende de xeito autónomo distintos tipos de textos.		
CA3.9 - Acadar as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua escrita.	Adquire as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua escrita.		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Compara aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e sociais.		
CA6.2 - Producir textos escritos e multimodais coherentes de relativa complexidade, en distintos soportes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, progresando no uso das normas gramaticais e ortográficas e mobilizando estratexias sinxelas, individuais ou grupais, de planificación, redacción, revisión e edición.	Elabora textos escritos e multimodais coherentes de relativa complexidade.		
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais.	Entende o sentido de textos orais e multimodais sinxelos,	TI	50
CA2.4 - Participar en interaccións orais espontáneas ou reguladas, incorporando estratexias sinxelas de escoita activa, de cortesía lingüística e de cooperación conversacional.	Forma parte de interaccións orais espontáneas ou reguladas		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global e a información relevante, e realizando inferencias de maneira acompañada a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura, superando a interpretación literal.	Le de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos.		
CA4.3 - Utilizar a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas do seu funcionamento.	Fai uso da biblioteca de forma autónoma.		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para comentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Le de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Biografía lingüística persoal e mapa lingüístico da contorna xeográfica e cultural. - Procesos: comprensión oral - Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivas, narrativas, dialogadas, expositivas) e á súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos), desenvolvendo unha valoración crítica e detectando usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. - Procesos: produción oral. - Produción e reprodución de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa, adecuados ao nivel e que estimulen o seu interese. - Procesos: comprensión lectora - Elementos gráficos, textuais e paratextuais relativamente complexos que favorecen a comprensión antes, durante e despois da experiencia lectora. - Comprensión global e específica de distintos tipos de texto atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) desenvolvendo unha valoración crítica destes. - Estratexias para a procura de información en fontes documentais e dixitais no contorno familiar e social. - Lectura autónoma e comentada de obras ou fragmentos variados e diversos da literatura adecuados á súa idade e organizados en itinerarios lectores. - Progreso na construción da identidade lectora. Estratexias para a expresión de gustos e intereses e para a valoración crítica elemental das obras. - Os signos de puntuación como mecanismos para organizar o texto escrito e para expresar a intención comunicativa.

UD	Título da UD	Duración
12	¿ESTÁ ENFERMO EL MAR?	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Identificar as distintas linguas empregadas na súa contorna, valorando a diversidade cultural próxima.	Recoñece as diferentes linguas da súa contorna.	PE	30
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Entende distintos tipos de textos.		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Compara aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais.	Entende o sentido de textos orais e multimodais sinxelos.	TI	70
CA2.3 - Producir textos orais e multimodais de maneira autónoma, coherente e fluída, en contextos formais sinxelos e utilizando correctamente recursos verbais e non verbais básicos	Elabora textos orais e multimodais de maneira autónoma, coherente e fluída,		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global e a información relevante, e realizando inferencias de maneira acompañada a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura, superando a interpretación literal.	Le de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos.		
CA3.8 - Utilizar as bibliotecas da aula e do centro e as virtuais, cada vez con máis autonomía, comprendendo como se organizan e colaborando no seu coidado. Interesarse por manter a biblioteca propia e persoal, ampliando os seus fondos físicos e virtuais.	Fai uso das diferentes bibliotecas de xeito autónomo.		
CA4.2 - Compartir os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal sobre algún tema de interese persoal ou ecosocial, realizado de maneira autónoma ofrecendo información extraída de distintas fontes, citándoas e recreándoas de maneira creativa.	Amosa os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para comentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Le de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses,		
CA5.6 - escoitar e ler textos literarios adecuados á súa idade, que recollan diversidade de autores e autoras, relacionándoos en función dos temas e de aspectos elementais de cada xénero literario, e interpretándoos, valorándoos e relacionándoos con outras manifestacións artísticas ou culturais de maneira progresivamente autónoma.	Escoita e le textos literarios adecuados á súa idade, que recollan diversidade de autores e autoras.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Valoración da diversidade de linguas na nosa contorna e na nosa comunidade autónoma. - Procesos: produción oral. - Procesos: comprensión lectora - Estratexias de uso progresivamente autónomo de recursos lingüísticos diversos, tanto en papel como dixitais, para mellorar a comprensión de textos. - Valoración da lectura como medio para ampliar o vocabulario e consolidar a ortografía correcta.

Contidos

- Estratexias de comparación, clasificación e valoración crítica da información.
- Lectura autónoma e comentada de obras ou fragmentos variados e diversos da literatura adecuados á súa idade e organizados en itinerarios lectores.
- Progreso na construción da identidade lectora. Estratexias para a expresión de gustos e intereses e para a valoración crítica elemental das obras.
- Recoñecemento das distintas clases de palabras e características do seu uso en situacións concretas de comunicación (substantivo, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos) e utilización das regras ortográficas e de puntuación.
- Procedementos elementais de adquisición e enriquecemento de vocabulario a través dos textos.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Desde el punto de vista de la metodología, se pone el foco en los siguientes aspectos

- I. Educación integral orientada a formar personas...
 - ü Indagadoras y analíticas
 - ü Informadas y cultas
 - ü Reflexivas y críticas
 - ü Buenas comunicadoras
 - ü Colaboradoras y participativas
 - ü Comprometidas y éticas
 - ü Creativas
 - ü Respetuosas y con mentalidad abierta
 - II. Desarrollo sostenible desde el punto de vista medioambiental y social:
 - ü Para educar ciudadanos globales, personas comprometidas consigo mismas, con los demás y con el planeta.
 - ü Todos los elementos se deben orientar a que el alumnado reflexione sobre los retos del siglo XXI y deben contribuir a la construcción de un mundo mejor.
 - III. Proyecto conectado con la realidad que promueve el aprendizaje competencial. Para ello, cada unidad didáctica se organiza en torno a una situación de aprendizaje, una experiencia de aprendizaje (problema, tema, reto...) motivadora, real y cercana al alumnado. Las unidades siguen una ruta didáctica en cuatro fases:
 - ü Despertar la curiosidad del alumno y tomar conciencia de la situación-problema.
 - ü Aprendizaje orientado hacia los contenidos necesarios y el desarrollo de las habilidades de pensamiento.
 - ü Aplicación de lo aprendido en tareas complejas, con fuerte sentido competencial y actitudinal.
 - ü Consolidación, valoración de lo aprendido y personalización.
 - IV. Aprendizaje personalizado mediante la flexibilización de adaptaciones para que responda a la diversidad de realidades educativas.
 - V. Evaluación formativa para evaluar todas las fases del proceso educativo, con una gran diversidad de instrumentos, incluyendo la participación del propio estudiante
 - VI. Enseñanza digital para desarrollar la competencia digital del alumnado y también como herramienta de enseñanza y aprendizaje.
 - VII. Enfoque multidisciplinar y, aunque cada un área tiene sentido propio, se proponen un gran número de dinámicas interdisciplinares que contribuyen a un aprendizaje profundo y que permiten interrelacionar saberes y fortalecer los aprendizajes de las áreas instrumentales.
 - VIII. Integración de nuevos saberes:
 - ü Alfabetización informacional
 - ü Competencias STEAM
- En el área de Lengua Castellana y Literatura, la orientación viene dada por el espíritu de la Competencia en Comunicación Lingüística; esto implica un enfoque comunicativo que debe presidir todas las situaciones de aprendizaje. Desde esta perspectiva, los aspectos metodológicos más destacados son:
- Expresión oral
- Participación en debates respetando las normas del intercambio comunicativo..
 - Preparación y presentación de exposiciones orales.
 - Expresión de sentimientos propios y de los demás.

- Expresión de opiniones y emociones en debates grupales.
- Empleo de un lenguaje inclusivo y no discriminatorio.
- Ampliación de vocabulario mediante diferentes estrategias.
- Valoración de la vertiente literaria de los textos.

Expresión escrita

- Lectura y comprensión de textos de diferente tipología.
- Práctica sobre aspectos gramaticales del lenguaje y comprensión progresiva de su importancia en la comunicación escrita.
- Exploración de los recursos digitales del aula.
- Elaboración de investigaciones sobre diferentes temas.
- Autonomía en la planificación, redacción y revisión de sus producciones escritas.
- Desarrollo de estrategias básicas para la recopilación y selección de información sobre un tema.
- Reflexión sobre los textos, sus tipologías y sus contenidos.
- Reconocimiento del valor expresivo de la imagen que acompaña a un texto.
- Establecimiento de relaciones entre las informaciones que ofrecen los textos y las que se ofrecen mediante diferentes recursos gráficos.

Actitudes ante el aprendizaje de la Lengua

- Valoración de la diversidad como elemento enriquecedor.
- Reflexión sobre la importancia de la comunicación en diferentes situaciones.
- Valoración de las aportaciones de las compañeras y los compañeros como herramienta de aprendizaje y mejora de los trabajos.
- Desarrollo del espíritu crítico en diferentes contextos comunicativos.

Secuenciación del proyecto cooperativo (reto) al final del curso

El reto es una situación de aprendizaje transversal que se aborda en las diferentes áreas desde la perspectiva propia de cada disciplina. De este modo, todas las áreas contribuyen, desde sus enfoques particulares, al planteamiento global del proyecto, integrando saberes para que el alumnado avance en sus competencias, relacionando aprendizajes, y se convierta en protagonista de su evolución.

Durante el reto se aplicarán los conocimientos adquiridos a través de diferentes actividades en las distintas áreas y ámbitos, que se conjugarán y modularán para realizar un trabajo cooperativo y que permitirán al alumnado aprender a valorar los resultados del proceso.

En este reto, se avanza en el conocimiento del lugar en el que se desarrolla la vida de los niños y niñas, de los recursos que ofrece y de las posibilidades de mejora; se ayuda a los estudiantes en la realización de una asamblea vecinal, en la que se comentan los problemas del barrio y las distintas medidas que se pueden tomar para solucionarlos.

En esta línea se pretende que el alumnado avance en los siguientes aspectos:

- La adquisición de vocabulario sobre los problemas vecinales para diferenciar las distintas acciones.
- El desarrollo de la capacidad de iniciativa personal y del espíritu emprendedor para identificar problemas y proponer soluciones.
- La reflexión sobre la necesidad de hacer un uso responsable de los elementos de la calle para favorecer el buen ambiente del barrio.
- La realización de diálogos para defender ideas.
- El uso de habilidades sociales para planificar y desarrollar proyectos colaborativos.
- El desarrollo del espíritu crítico para realizar valoraciones y tomar sus propias decisiones.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación

Libro del alumnado.
Cuadernos trimestrales de actividades.
LibroMedia.
Biblioteca de centro.

Caderno.
Libros de consulta.
Diferentes recursos TIC (ornedador, tablet...)

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Los recursos para llevar a cabo la evaluación inicial se aplicarán en dos vías:

Del grupo de la clase

- Intercambio de información entre equipos docentes sobre el grupo en general. Se abordarán todas las peculiaridades del grupo, las interacciones que se producen en él y las dinámicas que han funcionado bien a lo largo del tiempo. También se incorporarán datos relativos a alumnos con necesidades especiales, discapacidades o dificultades de aprendizaje.
- Planteamiento de dinámicas de grupo para detectar cómo se relaciona el alumnado entre sí y con el profesorado. Este punto se realizará mediante la observación directa.

De cada alumno en particular

- Observación directa de su trabajo y de la interacción con los otros.
- Entrevistas.
- Autoevaluación.
- Rutinas de pensamiento.
- Cuestionarios de evaluación inicial
- Pruebas de evaluación inicial.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10
Peso UD/ Tipo Ins.	10	10	5	10	10	5	10	10	10	10
Proba escrita	60	45	30	40	30	40	55	55	45	40
Táboa de indicadores	40	55	70	60	70	60	45	45	55	60

Unidade didáctica	UD 11	UD 12	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	5	5	100
Proba escrita	50	30	44
Táboa de indicadores	50	70	56

Criterios de cualificación:

Á hora de establecer os criterios de cualificación da materia, debemos ter en conta os instrumentos de avaliación marcados nesta programación, estes son as probas escritas e as táboas de indicadores. As probas escritas serán as tarefas e fichas, o traballo no caderno de campo, resumos, esquemas, mapas conceptuais, claves dicotómicas e probas obxectivas. Os cales terán a porcentaxe marcada en cada unidade didáctica para cada criterio de avaliación. Por outra banda, as táboas de indicadores serán rúbricas, listas de cotexo ou escalas de observación entre outros. Estas táboas de indicadores terán a porcentaxe marcada para cada criterio de avaliación en cada unidade. A través

destas táboas avaliaranse os criterios de avaliación que se indican, así como o respecto polos compañeiros, a capacidade de seguir uns pasos ou unhas instrucións e o grao de responsabilidade na execución dos proxectos, ademais do traballo no caderno de clase. Para obter a cualificación de cada unha das unidades didácticas empregaranse os procedementos de avaliación anteriormente citados. Para o cálculo da nota de cada avaliación terase en conta a seguinte fórmula: $NOTA\ PRIMEIRA\ AVALIACIÓN = (NOTA\ UD1 + NOTA\ UD2 + NOTA\ UD3 + NOTA\ UD4) / 4$ $NOTA\ SEGUNDA\ AVALIACIÓN = (NOTA\ UD5 + NOTA\ UD6 + NOTA\ UD7 + NOTA\ UD8) / 4$ $NOTA\ TERCEIRA\ AVALIACIÓN = (NOTA\ UD9 + NOTA\ UD10 + NOTA\ UD11 + NOTA\ UD12) / 4$ A cualificación da avaliación final da materia calcularase aplicando a seguinte fórmula: $NOTA\ AVALIACIÓN\ FINAL = Nota\ 1ª\ avaliación \times 0.4 + nota\ 2ª\ avaliación \times 0.3 + nota\ 3ª\ avaliación \times 0.3$ O resultado dos cálculos redondearase cara a unidade seguinte, sempre e cando o número das décimas sexa cinco ou maior que cinco. Aquel alumnado que obteña unha valoración negativa nunha unidade ou nun trimestre deberá recuperar a materia atendendo os seguintes criterios de recuperación.

Criterios de recuperación:

Por un lado, realizará unha serie de tarefas que versarán sobre os contidos traballados que serán entregadas e avaliadas polo profesorado, as cales terán un peso do 60% da cualificación final. Por outro lado, realizará unha proba escrita sobre os contidos traballados en ditas actividades a cal terá unha valoración do 40%.

6. Medidas de atención á diversidade

Non todo o alumnado aprende da mesma forma e ao mesmo ritmo, por iso realizaránse actividades a distinto nivel:

- Actividades programadas para todo o grupo.
- Actividades de reforzo para o alumnado cun ritmo lento e baixa comprensión.
- Actividades de ampliación para alumnado cunha aprendizaxe máis rápida.
- Xogos adicionais con cartas, taboleiros...

Porase énfase na detección temperá do alumnado que requira unha atención educativa diferente á ordinaria. Así, tan rápido como se detecten dificultades específicas de aprendizaxe farase un reforzo educativo coa finalidade de que este adquira os coñecementos necesarios para continuar o proceso educativo.

No caso de alumnado que permaneza un ano máis no mesmo curso seguiranse as indicacións establecidas no artigo 50 da ORDE do 8 de setembro de 2021 (de atención á diversidade) en relación ao preceptivo plan específico de reforzo, que ten como obxectivo atender e superar as dificultades que levaron a esa repetición.

Tamén se farán adaptacións curriculares significativas para aquel alumnado que presente necesidades educativas especiais onde se reducen e simplifican actividades mostrando a forma máis sinxela de facelas.

No caso de alumnado con altas capacidades ampliáranse os seus coñecementos debido á súa rápida aprendizaxe.

Alumnado inmigrante con descoñecemento da lingua: neste centro danse moitos casos de incorporación de alumnado que accede ao centro unha vez iniciado ou xa moi avanzado o curso. Levarase a cabo a valoración polo Departamento de Orientación para determinar o nivel curricular. Establecerase Reforzo Educativo e traballarase na comunicación facendo moito máis fincapé a través de imaxes.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Emprendemento	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.2 - Igualdade de xénero	X	X		X	X		X	X
ET.3 - Educación para a paz			X	X	X			
ET.4 - Educación para o consumo responsable	X			X				
ET.5 - Educación para a saúde	X	X	X	X	X	X		
ET.6 - Educación emocional	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12
ET.1 - Emprendemento	X	X	X	X
ET.2 - Igualdade de xénero			X	X
ET.3 - Educación para a paz	X	X	X	X
ET.4 - Educación para o consumo responsable	X	X	X	X
ET.5 - Educación para a saúde	X	X		
ET.6 - Educación emocional	X	X	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saídas culturais e a contorna	Visitas a un museos, exposicións...	X		
Obradoiros	Relaxación e xestións de emocións, cociña saudable, primeiros auxilios, prácticas saudables no deporte...	X	X	X
Conmemoracións	Recollidas no calendario escolar, como poden ser Día Mundial da Saúde, do Medio Ambiente...	X	X	X
Charlas formativas	Familias, profesionais de distintos ámbitos laborais, ou outras institucións, como por exemplo o Plan Director.		X	

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Estilo de aprendizaxe
Metodoloxía empregada
Relaxación e xestións de emocións, cociña saudable, primeiros auxilios, prácticas saudables no deporte...
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Actividades adecuadas. Organización dos recursos materiais.
Medidas de atención á diversidade
Familias, profesionais de distintos ámbitos laborais, ou outras institucións, como por exemplo o Plan Director.
Clima de traballo na aula
Motivación do alumnado
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Temporalización

Descrición:

O deseño das programacións deberá ter en conta o curriculum LOMLOE da área, así como todas as circunstancias específicas do alumnado. No desenvolvemento das unidades didácticas teremos en conta as circunstancias específicas da nosa área: Carácter instrumental, con presenza nas demais áreas curriculares. Progresividade nas aprendizaxes, e enriquecemento continuo do coñecemento e das competencias relacionadas. Deste xeito, a valoración dos logros adquiridos dependerá dos seguintes aspectos: Deseño curricular axeitado na dificultade e na significación. Grao de adquisición de competencias na área. Deseño claro de obxectivos, con definición clara de contidos. Deseño claro de criterio de avaliación que profile con claridade os mínimos esixidos. >Metodoloxía preferentemente activa e con motivación para o alumnado. Recursos didácticos ben seleccionados e axeitados. Avaliación continua do proceso para adoptar as correccións que se precisen con rapidez. Deseño específico de actividades que permitan un equilibrio entre as expectativas de aprendizaxe e os límites individuais dos diferentes alumnos e alumnas, evitando frustracións e desconexión do proceso. Grao de conexión cos titores e titoras legais do alumnado, mantendo unha información fluída sobre o grupo, e tutorías regulares de carácter individual. Igualmente, o nivel de satisfacción coa práctica docente por parte do alumnado, necesario para un desenvolvemento eficaz do proceso educativo

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Tralo remate de cada trimestre revisarase a PD. Dita revisión terá en conta os seguintes puntos:

1. Seguimento da PD no apartado correspondente do PROENS:

- Reunións trimestrais do equipo docente da coordinación de ciclo.
- No tocante ás UD: data de inicio e final, número de sesións previstas e realizadas.
- Grao de cumprimento da PD con carácter xeral dos indicadores de logro desta.
- Propostas xerais de mellora e outras observacións.

2. Análise da situación no tocante ás dificultades atopadas no alumnado:

Se os resultados fosen positivos continuarase na mesma liña de traballo.

Se os resultados fosen negativos levaranse a cabo propostas de mellora.

Accións de mellora:

- Ofrécese ao alumnado as explicacións individualizadas.
- Elaboración de actividades atendendo ás dificultades mostradas.
- Probas de avaliación de distinta dificultade.
- Comentar co alumnado os fallos máis significativos dos traballos realizados.

En función do anterior:

- Revisión das necesidades de atención educativa (apoio, reforzo, ACS, etc.)

3. Actividades complementarias (realizadas ou non).

A avaliación dos datos recollidos farase mediante o cadro referido no apartado 8.1. ao que se lle engadirá, a maiores, os cadros precisos que inclúan a información adicional do presente apartado xunto coa información e resultados destes; posteriormente incluíranse como anexo nas correspondentes actas da coordinación de ciclo. Así mesmo, esta información será incluída na memoria final da materia, con especial relevancia nas posibles propostas de mellora para levar a cabo no seguinte curso académico.

9. Outros apartados